שניים מקרא ואחד תרגום

פְּמֵים וְשְׁמְרִים תּתֶּן־

אַלהַיד נֹתָן לַדְּ אֵישׁ אָוֹיאָשָּׁה אֲשֶׁר יעשַׂה אַת־הַבֶע בָּעִינֵי יִהֹנָה־אֵלהֵיךּ לַעַבְר בְּרִיתְוֹ: קייִפָּצֵא בְּקִרְבְּדֹּ בְּאַחַר שְׁעֻלֶּידּ אֲשֶׁריִהֹנֶה אֱלֹהֵידּ נֹתָן לַךְ אִישׁ אָוֹ־אָשַּׁה אֲשֶּׁר יַעֲשֵׁה אָת־הַרַע בָּעִינֵי יהנה־אַלהֵיך לעבר בַּרִיתוֹ: אַרֵי יִשְׁתַּכַח בִּינַך בַּחַרָא מִקּרְנִיךְ דִּיִיָ אֵלָהַךְ יָהֶב לַךְ גָּבַר אוֹ אָתִּתא די יַעְבֶּר יָת דְּבִישׁ קָדָם יִיַ אֵלַהָּדְ לְמֵעְבַּר עַל קימה: גוילד ויעבד אלהים אחרים וישתחו להם ולשמש ו או לירה או לכל־צבא השמים אַשֶּׁר לְא־צְנֵיתִי: וַנִּלֶדְ וַיַּעֲבֹּד אַלֹהֵים אַחַרִּים וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם וַלְשֵׁמֵשׁ וּ אָוֹ לְיֵנֶהַ אָוֹ לְכַל־צָבָא הַשָּׁמֵיִם אֲשֵׁר לְא־צְּוִיתִי: וַאֲזַל וּפְּלַח לְטַעֲוַת עַמְמַיָּא וּסְגִיד לְהוֹן וּלְשָׁמְשָׁא אוֹ לְסִיהֲרָא אוֹ לְכָל חֵילֵי שְׁמַיָּא דִּי לָא פַּקּדִית: דּ וְהֻנַּד־לְּךֵ וְשָׁבֶעָתָה וַדַרִשָּׁתַ הֵישָׂב וְהַנָּה אֱמֶת נָכְוֹן הַדְּבָּר נַעֲשְׁתַה הַתְּוֹעֶבֶה הַוֹּאַת בִּוִשְׁרָאֵל: וְהַנַּר־לְדַּ וִשְּׁמֵעַתְּ ודַרשָׁתַּ הֵישֵּׁב וְהָנָּה אֱמֵת נָכִוֹן הַדַּבָּר נַעֲשְׂתַה הַתְּוֹעֲבֶה הַוֹּאַת בָּישָׁרָאֵל: וִיחַוּוּן לָךְ וְתִשְׁמֶע וְתָתָבֵּע יָאוּת וְהָא קַשְׁטָא כֵּוַן פִּתְגָּמָא אָתְעַבִידַת תּוֹעֶבְתָּא הָדָא בְּיִשְׂרָאֵל: הּ וְהִוֹצֵאתַ אֵת־הָאֵישׁ הַהוא אוֹ אַת־הַאִּשַּׁה הַהָוא אֵשֵׁר עשוו אַת־ הַרַּבַר הַרֵע הַוָּה אֵל־שְעַרִיד אַת־הַאָּיש אָוֹ אַת־הַאִּשָׁה וּסְקַלְתַם בַּאַבָנִים וַמֵּתוּ: וְהִוֹצֵאתַ אַת־הָאֵישׁ הַהֿוּא אוֹ אַת־הָאִשַּׁה הַהָּוא אַשֵּׁר עֲשׁוּ אָת־הַדָּבָר הָרֵע הַזָּה אֵל־שָׁעַרִּידְּ אֵת־הַדָּבָּר אַת־הַאִשָּה וּסְקַלְתַם בַּאַבָנִים וַמֵּתוּ: וְתַפַּק יַת גַּבָרָא הַהוּא אוֹ יָת אָתָּתָא הַהִּיא דִּי עַבָּדוּ יָת פָּתְנָּמָא בִישָׁא הָדֵין לְתָרַע בֵּית דִּינָךְ (לְּקְרְיֶיְהְ) יָת : גַּבְרָא אוֹ יָת אָתְּתָא וְתִרְגְּמִנּוּן בְּאַבְנַיָּא וִימוּתוּן ו על־פֶּי ו שָנַיִם עַדִּים אָוֹ שִׁלשָה עַדֵים יוּמֵת הַפֵּאַת לְא יוּלַּת עַל־פֶּי עָד אֶחֶד: עַל־פִּי ו שְׁנַיִם עָרִים אָוֹ שְׁלשָה עַדָים יוּמַת הַמֵּת לָא יוּמַת עַל־פֶּי עֶר אֶחֶר: עַל מֵימַר תְּרֵין סַהְדִין אוֹ תְּלָתָא סַהְדִין

יה שְׁפִּמֵים וִשְׂמִרִים הִתֵּן־לְדְּ בָּכַל־שָׁעַרִּידְ אֲשֵׁר יָהֹנָה אֱלֹהֵידּ נֹתַן לְדָּ לִשְׁבָּמֶיִדּ וְשֵׁפְּמִוּ אֶת־הָעָם מְשָׁפַּמ־צֵדֶק: שִׁפְמֵים וְשָׁמִרִים תַּתֵּוֹ־לְדְּ' בְּכַל־ שעליד אַשֶּׁר יִהוָה אַלהֵיד נֹתֵן לְדָּ לִשְׁבַמֵידְ וְשַׁפְּמִוּ אָת־הַעָם מִשְׁפַּט־צֵדֶק: דַּיַנִין וּפַרְעַנִין תִּמַנִּי לַךְּ בְּכָל קְרָנִיךְ דִּי יְיָ אֱלָהָךְ יָהֵב לָךְ לְשִׁבְטַיךְ וִידוּנוּוֹן יַת עַמָּא דִין דְּקְשׁוֹט: מּ לְאֹ־תַמֵּה מִשְׁפַּׁם לְא תַבֶּיר בָּנֵים וִלְא־תִקָּח שֹׁחַד בֵּי הַשֹּׁחַד יִעַוּר עֵינֵי חַבַמִּים וַיִּסַלֶּף דְּבָרֵי צַדִּיקִם: לְאִיתַמֵּה מִשְׁפַּׁט לְא תַבֶּיר בָּנֵים וְלְא־תַקָּח שֹׁחַד בֵּי הַשַּׁחַד יְעַוּר עיגַן הַכְּמִים וְיַםַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִם: לָא תַצְלֵי דִין לָא תִשְׁמְמוֹדֵע אַפִּין וְלָא תְקַבֵּל שֹׁחֲדָא אֲרֵי שֹׁחַדָּא מְעַוּר עִינִי חַכִּימִין וּמְקַלְקֵל פִּתגָּמֵי תריצין: ב צדק צדק תרדף למען תחנה וירשת אַת־הָאַבץ אַשר־יִהֹנָה אַלֹהֵידְּ נֹתֵן לַדְּ: צֵבְק צַבַק תִּרְדָּף לִּמַעַן תַּחָנֵה וְיָרֵשְׁתָּ אֶת־הָאָבֶץ אֲשֶׁר־ יָהֹוֶה אֵלֹהֵיךּ נֹתֵן לֶךְ: קַשְׁטָא קַשְּׁטָא תָּהִי רָדִיף בָּדִיל דְּמֵיחֵי וְמִירַת יָת אַרְעָא דַּיִיָ אֱלָהָךְ יָהַב לָך: ס כא לְאֹרתִפְע לְדָּ אֲשֵׁרֶה כָּלֹרעֵץ אֵצֵל מִוּבַּח יִהֹוָה אֵלֹהֵיך אַשֵּׁר תַּעֲשָׂה־לַּךְ: לְא־תִפַּע לְדַ אַשַּׁרָה בָּל־עָץ אַצֵּל מִזִבָּח יִהֹנָה אַלהֵידְּ אֲשֵׁר הַעֲשֶׂה־לַּךְ: לָא תִצוֹב לַךְ אֲשֶׁרַת כָּל אִילָן בִּסְטֵר מַדְבָּחָא דַּיִיָ אֱלָהָךְ דִּי תַעְבֶּד לָךְ: כב וְלְאֹ־תָקִים לְדָּ מַצְבָה אֲשֵׁר שַנָא יְהֹנָה אֱלֹהֵידְ: וְלְא־תַקִים לְדָּ מַצֵּבָה אַשֵׁר שָׁנֵא יָהֹנָה אֵלֹהֵידְ: וְלָא תִּקִים לְדְּ קָמָא דִּי סָנֵי יְיָ אֱלָהָדְ: ס א לְאֹ־תִוְבַּח ׁ לַיְהֹוֶה אַלהֵיך שור וַשָּׁה אָשַּׁר יַהְיָה בוֹ מוּם כַּל דַבַר רַע כֵּי תִוֹעַבַת יָהֹוֶה אֱלֹהֵיךְ הָוּא: לְאֹיתִוּבַּח לַיהוָה אַלהִיך שור וַשָּׁה אֲשֵּׁר יַהְיֵה בוֹ מוּם כִּל דָּבֶר רֻע כֵּי תְוֹעֲבֶת יְהֹוֶה אֱלֹהֶידְּ הְוֹא: לָא תִכּוֹס קָדָם יְיָ אֱלָהָךְ תּוֹר וְאִפֶּר דִּי יְהֵי בֵה מוּמָא כֹּל מַדַּעַם בִּישׁ אֲרֵי מְרָחָק קֶדָם יְיָ אֱלָהָךְ הוּא: ס ב בּי־יִפְּצֵא בִקּרִבּּדֹּ בִּאַחַד שִׁעֲרֵידּ אֲשֶׁר־יִהֹוֶה יגידו לד ימין ושמאל: על מימר אוריתא די יַלְפַנַּךְ וְעַל דִּינַא דִּי יֵימָרוּן לַךְ תַּעְבֵּד לַא תִסְטֵי מָן פָּתָגַּמֵא דִּי יִחַוּוּן לַךְּ יַמִּינַא וּשְׂמֵאלַא: יב והאיש אשר־יעשה בזרון לבלתי שמע אל־ הַכֹּהַן הַעַמֵּר לְשַׁרֵת שָׁם אַת־יָהֹוָה אֵלהֵידְּ אָוֹ אל־השפט ומת האיש ההוא ובערת הרע מִישַׂרָאֵל: וִהָאִישׁ אֵשֶׁר־יַעַשֶׂה בְזָרוֹן לְבִלְהִי שְׁכְוֹע אַל־הַכֹּהֶן הַעַבֵּר לְשַׁרֵת שַׁם אַת־יָהֹנָה אַלֹהֵיךְ אִוֹ אַל־הַשׁפַט וּמֵת הַאִיש הַהוֹא וּבַעָרתַ הַרַע מישראל: וּגָבֵר דִּי יַעְבֵּד בְּרְשֵׁע בְּדִיל דְּלַא לָקַבָּלָא מִן כַּהַנָּא דְקָאָם לְשַׁמַּשָׁא תַמַּן קָדָם יִיַּ אַלַהַך אוֹ מִן דַּיַנַא וִיִתְקְטֵל גַּבְרֵא הַהוּא וּתְפַּלֵי עַבַר דְּבִישׁ מִיִּשֹּׁרָאֵל: יג וְכַל־הַעָם וְשִׁמְעוּ וְיָרֵאוּ וֹלָא יִזִידָוּן עוֹד: וַכַּל־הַעָם יִשְׁמִעוּ וִיָּרָאוּ וִלְא יַזִירָוּן עָוֹר: וְכָל עַפָּא יִשְׁמְעוּן וְיִרְחֲלוּן וְלָא ירשיעון עוד: ס

שני יד כַּייתַבָא אַליהַאַרץ אַשַּׁר יִהֹוָה אֵלהֵידְּ נֹתֵן לֶּדְ וַיִרשָׁתָה וַיַשַבְתָּה בָּה וָאֲמַרַתָּ אָשֵׂימָה עָלַי בֶּילֶרָ בִּכְל־הַגּוֹיֵם אֲשֵׁר סִבְיבֹתָי: בְּי־תָּבָא אַל־הַאָּרַץ אֲשֶׁר יִהֹנָה אַלֹהֵיךֹ נְהָן לֶּדְ וַיִּרְשְׁתַּה וַישַבתָּה בָּה וָאָמַרָהָ אָשַימָה עָלֵי מֵׁלֶךְ כָּכָל־הַגּוֹיֵם אַשר סְבֶּיבֹתֵי: אַרִי תַעוֹל לְאַרְעָא דַיִיָּ אֵלָהָךְ יָהַב לָךְ וְמִירְתַהּ וְתִיתֵב בַּהּ וְמִימֵר אֱמַנִּי עֲלַי מַלְכָּא כָּכָל עַמִמַיָּא דִי בִסַחֲרָנֵי: מו שִׂוֹם תַּשֵּׁים עַלֵּיךּ מַלֶּךְ אַשֵּׁר יִבְחַר יִהֹנָה אַלֹהֵיךְ בָּוֹ מִקְרָב אַחִיךְ תַשִּׁים עַלֶּידְ מֶּלֶדְ לָא תוּבָׁל לַתֵּת עַלֵּידְ אֵישׁ נַבַרָּי אֵשֵר לִא־אַחֵידְ הָוֹא: שִׁוֹם תַשֵּׁים עַלֵּידְּ מַלֶּךְ אֲשֵׁר יִבְחֵר יְהֹוֶה אֵלֹהֵיךְ בָּוֹ מַקַּרֵב אַחִׁיךְ תַּשִּׁים עָלֵיךּ מֵּלֶדְ לְא תוּבַׁל לְתַת עָלֶיךּ אִישׁ נְכְרִי אַשֵר לְא־אָחֶיךּ הָוּא: מַנָּאָה תִמַנִּי צֵלָךְ מַלְכָּא דִּי יִתְרְעֵי יָיָ אֱלָהָךְ בָּה מִגוֹ אַחִיךְ תְּמַנֵּי עֲלָךְ מַלְכָּא לֵית לָךְ רְשׁוּ לְמַנָּאָה עֲלָךְ גְּבַר נוּכְרֵי דִּי לָא אֲחוּךְ הוא: מו רַק קאיוַרְבָּה־קוֹ סוּסִים וְלְאייָשֵיב אַת־הַעָם מִצְרַיִמָה לִמְעַן הַרְבְּוֹת סִוּם וַיְהֹנָה יִתִקְטֵל דְּחַיַּב קְטוֹל לַא יִתִקְטֵל עַל מֵימֵר סהיד קד: ז יַר הַעַדִּים הַהַיִה־בָּוֹ בַרֵאשׁנָה לַהַמִּיתוֹ ויד כל־העם באחרנה ובערת הרע מקרבּף: יֵד העדים תהיהזפו בראשנה להמיתו ויד פליהעם בַאַחרֹנֵה וּבַעַרתַ הַרַע מִקּרבַּד: יִדא דְסַהַדַיַּא תָהִי בה בַּקַדְמֵיתַא לְמָקָטָלָה וִידַא דְכַל עַמַּא בבתריתא ותפלי עבד דביש מבינד: פ חבי יפלא ממד דבר למשפט בין־דם ו לדם בין־דין לְרִין וּבֵין נָגַע לַנָגע דַבָרי רִיבֹת בְּשָעריד וְקְמָתַּ וֹעַלִּיתָ אַל־הַפָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהֹוֶה אֱלֹהֶיף בְּוֹ: בִּי יָפַּלֵא מִמִּדְּ דַבָּר לַמִּשִׁפַּׁט בֵּין־דָּם ו לְדָם בֵּין־דִּין לְדִין וּבֵין גַּגַע לָגַגע דִּבְרֵי רִיבְית בִּשְׁעֲרֶידְּ וְקַכְיתְּ וְעַלִּיתָ אֵל־הַפָּלְוֹם אֲשֵׁר יִבְחֵר יְהֹוָה אֵלֹהֵיךְ בָּוֹ: אַבִי יִתִּכְסֵי מִנַּךְ פִּתְנָּמָא לְדִינָא בֵּין דְּמָא לְדְמָא בִּין דִינַא לְדִינַא וּבֵין מַכְתַּשׁ סִגִירוּ לְמַכְתַּשׁ סִגִירוּ פָּתִנֶּמֵי פָלֻגְתָּא דִינָא בְּקְרְנִיךְ וּתְקוּם וְתַּסַּק לְאַתְרָא דִי יִתְרַעִי יִיָ אֵלָחָךְ בָּה: מּוֹבַאֹתַ אֱל־הַכְּהַנִּים הַלוֹיִם ואַל־הַשׁבּּם אַשֵּר וָהֵיָה בַּיִמֵים הָהֵם וָדֵרַשָׁתַּ וִהָגֵּידוּ לְדְּ אֵת דְּבַר הַמִּשְׁפַּט: וּבַאֹתָ אַל־הַכּהָנִים הַלְוֹיִם וְאֵל־הַשׁבָּט אֲשֵר יַהְיָה בַּיַמִים הָהֶם וְדָרַשָׁתָּ וְהִגֵּידוּ לְךְּ אֵת דְּבֵר הַמְשָׁפָּם: וְתֵיתֵי לְוַת כַּהַנַיַּא לְוָאֵי וּלְוַת דַיַּנַא דִּי יְהֵי בִּיוֹמֵיַא הָאִנּוּן ּוְתִתְבַּע וִיחַוּוּן לָךְּ יָת פִּתְנָּמָא דְדִינָא: יוֹעֲשִׁׂיתְ עַל־פֵּי הַדַּבַר אָשֵׁר יַנִּידוּ לְדְּ מְן־הַמַּקוֹם הַהֹוּא אַשר יָבַחֶר יָהֹוָה וְשַׁמַרָתַּ לַעַשׁוֹת כָּכֹל אַשר יוֹרְוּדְ: וְעָשִׂיתָ עַל־פֵּי הַדְּבָרֹ אֲשֶׁר יַנִּידוּ לְדְּ מוַדַהַפָּקוֹם הַהוֹא אֲשֶׁר יִבְחַר יִהֹנֶה וִשְּׁמַרְתַּ לַעַשׁׁוֹת כִּכְלֹ אֲשֶׁר יוֹרְוּדְ: וְתַעְבֵּד עַל מֵימֵר פָּתְנָּמָא דִּי יְחַוּוּן לָךְ מִן אַתְרָא הַהוּא דִּי יִתִּרְעֵי יְיָ וְתִטַר לְמֶעְבֵּד כְּכֹל דִּי יַלְפָנָך: אֹ עַל־בָּי הַתּוֹרֶה אָשֶׁר יוֹרוּדְּ וְעַל־הַמִּשְׁבָּטְ אֲשֶׁר־וְאִמְרִוּ לִּדְּ תַּעֲשֶׂה לָא תָסֹוּר מִן־הַדְּבֶּר אֲשֶׁר־יַוּנִידוּ לְדָּ יָמִין וּשְׂמָאל: עַל־פָּי הַתּוֹרָה אֲשֵׁר יוֹרוּדְּ וְעַל־הַמִּשְׁפֵּמ אַשר־יִאמָרוּ לְדָּ הַעֲשָה לְא תַבוּר מִן־הַדָּבֵר אֵשֵר־

שלישי א לא־יחית לכהנים חלוים כל־שבם לוי חלק ונחלה עם־ישראל אשי יהוה ונחלתו יאכלון: לא יהיה לפהנים הלוים פלישבם לוי חלק ונחלה עם־ישראל אשי יהוה ונחלתו יאכלון: לא יהי לכהניא לואי כל שבטא דלוי חַלָּק וְאַחַסְנָא עָם יִשְׂרָאָל קַרְבַּנַיַּא דֵיִי וְאַחַסְנָהִּהּ מַכְלוּזָ: בּ וְנַחַלָּה לֹא־יַהְיָה־לְּוֹ בָּקָרֶב אָחֵיו יְהֹוָהֹ הוא נחלתו באשר דברילו: ונחלה לאינהיהילו בַּקרב אָחֵיו יְהֹוָהֹ הָוֹא נַחַלְתוֹ כַּאַשֵׁר דְבָּר־לְוֹ: וְאַחַסַנָּא לַא יָהֵי לָה בָּגוֹ אֲחוֹהִי מַתְּנַן דִּיהַב לָה יָיָ אָנוּן אַחֲסַנְתָּה כְּמָא דִי מַלִּיל לֵה: ס ג וָזֶׁה יֶהְיֵה ּ משפש הפהנים מאת העם מאת זבחי הזבח אָם־שִׁוֹר אָם־שֵׁה וְנָתַן לַכֹּהֵוֹ הַזְּרַעַ וְהַלְּחַיֵיִם וָהַקָּבָה: ווֶה יָהְיָה מְשַׁפָּׁט הַכְּהַנִים מָאֵת הַעָּׁם מַאַת וֹבָחֵי הַזָּבָח אִם־שִׁוֹר אִם־שֵׂה וְנָתַן לַכּהֵׁן הזָרֹע וְהַלְּחָיֵים וְהַקְּבָה: וְבִין יְהֵי דְחָזֵי לְכָהַנַיָּא מָן עַפָּא מִן נַכְסֵי נִכְסַתָא אָם תּוֹר אָם אָמַר וְיִהֵּן לְכַהַנָּא דְּרוֹעָא וְלוֹעָא וְקָבְתָא: דְרֵאֹשִׁית דְּגַנְדְּ תִּירְשִׁךְּ וִיצִהָרִדְּ וְרֵאשֵׁיִת גַּוֹ צְּאנְדָּ תִּתַּן־לְּוֹ: ראשִׁית דָגָנֶל תִּירִשְׁךְּ וִיצָהָרָדְ וְרָאשֵׁית גַּוֹ צְאנְךְּ תָּתֶּן־לְּוֹ: רֵישׁ עִבוּרָךְ חַמְרָךְ וּמִשְּׁחָךְ וְרֵישׁ גִּזָּא דְעָנֶרְ תִּמֶן לֵה: הַכָּי בֹוֹ בָּחֵר יִהֹוֶה אֱלֹהֵיךְ מִבֶּל־שְׁבָמֵיף לַעֲמֹד לְשָׁרָת בְּשֵׁם־יְהֹנֶה הָוּא וּבָנֵיו בָּל־הַיָּמֵים: כִּי בֹוֹ בָּחַר יִהֹוֶה אֵלהֵיךּ מְבָּל־שְבָמֶיף לַעֲמֹר לְשָׁרֵת בְּשֵׁם־יְהֹוֶה הְוּא וּבְנֵיו בָּל־הַיָּמֵים: אֲרֵי בָה יִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ מִכָּל שִׁבְטָיךְ לְמַקַם לְשַׁמָּשָׁא בִשְׁמָא דַיִיָ הוּא וּבְנוֹהִי כָּל רביעי ם ו וְבִי־יָבֹא הַלֵּוִי מֵאַחַד שִׁעָרֵיךּ מִבֶּל־

רביעי ם וּ וְכְּי־יָבֹא הַלֵּוִי מֵאַחַד שְׁעָלֶיךּ מָבָּל־
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־יְהָוּא גְּרְ שֵׁם וּבָא בְּכָל־אַנַּת נַפְּשׁוּ
אָל־הַבָּּקְוֹם אֲשֶׁר־יִבְּתַר יְהֹנֶה: וְכִי־יָבֹא הַלֵּוִי
מֵאַחַד שְעָלִידּ מִבְּּל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־יִהִיא גַּרְ שֵׁם וּבָא
בְּכָל־אַנַת נַפְּשׁוֹ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְתַר יְהֹוֶה:
בַּכְל־אַנַת נַפְשׁוֹ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְתַר יְהֹוֶה:
בַּאָרִי זֵיתִי לֵנְאָה מִחְדָא מִקְרָנִידְ מִבֶּל יִשְׂרָאֵל דִּי

אַמֵר לַבֶּׁם לָא תִסָבוּון לַשוּב בַּדֵּרֶךְ הַנָּה עוֹד: רַק לאזירבהזלו סופים ולאזישיב אתזהעם מצרימה לְמַעָן הַרְבָּוֹת סִוֹם וֵיהוָהֹ אָמֵר לָבֶּם לְא תִּסְפֿוּן לְשׁוֹב בַּהַרֶךְ הַנָּה עָוֹר: לְחוֹד לַא יַסְגֵי לֶה סוּסַוַן וּלָא יָתֶב יַת עַפַּא לִמִצְרַיִם בִּדִיל לְאַסְגַּאָה לָה סוּסַוֹן וַייַ אַמַר לְכוֹן לַא תוֹסְפוּן לְמִתּוּב בָּאֹרַח הַבָּא עוֹד: יי וְלָא יַרְבָּה־לּוֹ נֵשִּׁים וְלָא יַסְוּר לְבַבְּוֹ וְכַבֶּף וָזָהָב לָא יַרְבָּה־לְּוֹ מָאָד: וְלָא יַרְבָּה־לּוֹ נַשִּׁים וַלָּא יָסִוּר לְבָבָוֹ וְכֵסֵף וְזַהָּב לְא יַרְבָּה־לְּוֹ מאר: וַלָא יַסְגֵּי לָה נִשִין וַלָא יִטְעֵי לְבָּה וְכַסְפַּא וַדַהַבַא לַא יַסְגֵּי לֵהּ לַחַדָא: יח וְהַיָה כְשָׁבְתֹּוֹ עֵל בּפֵא מַמְלַכְתוֹ וְלָתֵב לוֹ אֵת־מִשְׁנֵה הַתּוֹרֵה הַוֹּאַת עַל־בֶּבֶּר מִלְפָנֵי הַכְּהַנִים הַלְוַיֵם: וְהָיָה בשָבַתוֹ עַל בָּפֵא מַמַלָכַתוֹ וַלַתַב לוֹ אֵת־מִשְנָה התונה הואת על־פפר מלפני הכהנים הלוים: ויהי כְמִתְּבָה עַל כָּרְסָא מַלְכוּתָה וְיִכְתּוֹב לֵה יָת פַּתְשֶׁגֶן אוֹרַיְתָא הָדָא עַל סִפְּרָא מִן קֶדָם כָּהְנַיָּא לַנָאֵי: מּ וְהַיָּתָה עָפֹּוֹ וְקַרָא בְוֹ כָּלֹ־יִמֵי חַיֵּיוֹ לְמַעָן יַלְמַר לְיָרָאַה אָת־יָהֹוָה אֱלֹהַיו לְשְׁמֹר אָת־כַּל־ דּבָרֵי הַתּוֹרֵה הַנֹּאת וְאֵת־הַחָקִים הָאֵלֵה לַעַשֹּׁתֶם: וְהָיָתָה עַמֵּוֹ וְקֶרָא בְוֹ כְּלֹ־יְמֵי חַיָּיֵו לְמַעַן יִלְטַב לִיִראָה אַת־יִהוָה אֱלֹהָיו לְשָׁמֵר אַת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרֶה הַנָּאת וְאֶת־הַחָקִים הָאֱלֶּה לֵעֲשֹׁתֵם: וּתְהֵי עמֵה וִיהֵי קָרֵי בָה כָּל יוֹמֵי חַיּוֹהִי בִּדִיל דְּיֵלַף לְמִדְחַל קָדָם יִיָ אֶלָהָהּ לְמִטַר יָת כָּל פִּתְנָּמֵי אוֹרַיִתָא הַדָא וְיַת קִיַמַיָּא הָאָלֵין לְמֵעְבָּדְהוֹן: כּ לְבְלְתֵּי רִוֹם־ לָבָבוֹ מֵאֱחַיו וּלְבַלְתֵּי סוּר מוְ־הַמִּצְוָה יַמֵין וּשִּׂמָאול לִמַּעוֹ יַאַרִיד יָמֵים עַל־מַמִלַכְתַּוֹ הְוּא וּבָנֶיוֹ בָּקֶרֶב יִשִּׂרָאֵל: לְבִלְתִּי רְוּם־לְבָבוֹ מֵאֶחָׁיו וּלְבַלְתָּי סִוּר מִן־הַמִּצְוָה יָמֵין וּשְׂמָאול לְמַּעַן יַאֲרִיך יָמְים עַל־מַמְלַבְתָּוֹ הָוּא וּבָנָיו בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל: בְּדִיל דְלָא יְרִים לְבֵּה מֵאֲחוֹהִי וּבְדִיל דְלָא יִסְטֵי מִן תַּפְקֶדְתָּא יַמִּינָא וּשְׂמָאלָא בְּדִיל דְּיוֹרֵדְ יוֹמִין עַל מַלְכוּתֵה הוּא וּבְנוֹהִי בְּגוֹ יִשְׂרָאֵל: ס

לא בן נתן לד יהוה אלהיד: כי ו הגוים האלה אַשר אַתַּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם אַל־מעננים ואַל־קַסְמִים ישמעוּ ואתה לא בן נתן לד יהוה אלהיד: אַרִי עַמְמַיַּא הַאָּלֵין דִּי אַתּ יַרֶת יַתְהוֹן מִן מְעַנְנַיַּא וּמְן :קַפַּמַיֵּא שַׁמִעִין וָאַתּ לַא כֵן יָהַב לַךְּ יִיַ אֵלַהַבּוּ מו נביא מקרבד מאחיד כמני יקים לד יהוה אַלהיד אַלֵיו הַשְּׁמַעוּן: נַבִּיא מְקַרַבַּדְּ מַאַחִידְ בַּמֹני יַקִים לך יהוָה אלהיך אליו תשמעון: נְבַיַּא מבּינַד מַאַמִיד כָּוַתִי יִקִים לַדְּ יִי אֵלַהַדְּ מְנָה תַּקַבְּלוּן: מו כַּבֹל אשר־שאלת מעם יהוה אַלֹהֵידֹ בָּחֹנֵיב בִּיוֹם הַקָּהֶל לֵאמֶר לְא אֹמַף לְשַׁמֹעַ אָת־קוֹל יָהֹנָה אַלֹהֵי וְאָת־הַאָּשׁ הַגָּדֹלָה הַנֵּאת לְא־אַרָאָה עָוֹד וְלְא אָמְוּת: כָּכֹל אֲשֶׁר־ שַׁאַלָּהַ מֵעָּם יְהֹנָה אֵלֹהֵיךּ בְּחֹרֵב בְּיִוֹם הַקְּהַל לאמר לא אפף לשמע את־קול יהנה אלהי וְאֵת־הָאֵשׁ הַגָּרֹלֶה הַנָּאת לְא־אֵרְאֵה עוֹד וְלְא אַבְּהַרְ בָּחֹרֵב יָיַ אֲלַהַּרְ בִּחֹרֵב יִיַ אֲלַהַּךְ בִּחֹרֵב בָּיוֹמַא דָקָהָלָא לְמֵימַר לָא אוֹסֵף לְמִשְׁמַע יַת קַל מִימָרָא דִייָ אֱלָהַי וְיָת אֶשֶּׁתָא רַבְּתָא הָדָא לָא אֶחֵזִי עוד וְלָא אֵמוּת: יוּ וַיִּאמֶר יִהֹוָה אֵלֵי הֵימִיבוּ אָשֶׁר דָּבֵּרוּ: וַיִּאמֶר יְהֹוֶה אַלֵּיֻ הֵישִיבוּ אֲשֶׁר דְּבֵּרוּ: וַאַמַר יִיַ לִי אוֹטִיבוּ דִּי מַלְּילוּ: יח נַבְּיא אַקִים לָהֵם מִקָּרֵב אַחֵיהֵם כָּמִוֹדְּ וְגָתַתֵּי דְבָרֵי בִּבְיוֹ וְדְבֶּר אֲלֵיהֶׁם אֶת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוָּנוּ: נָבִיא אָקִים לָהָם מָקָרֶב אֲחֵיהֶם כָּמָוֹדְּ וְנָתַתַּי דְבָרֵי בִּפִּיו וִדְבֶּר אַלֵיהֶׁם אַת כָּל־אַשֵּׁר אַצַוַנוּ: וְבִיָּא אַקִים לְהוֹן מגוֹ אַחֵיהוֹן כָּוָתָךּ וְאָתֵּן פִּתְגָמֵי נְבוּאָתִי בִּפוּמֵה וִימַלֵּל עִמְהוֹן יָת כָּל דִּי אֲפַקְדְגַה: ים וְהַיָּה הָאִישׁ אַשֵּׁר לְא־יִשִּׁמַע אַל־דִּבָרַי אַשֵּׁר יִדַבֵּר בִּשְׁמֵי אַנֹכֵי אַדְרָשׁ מֵעָמָוֹ: וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֵׁר לְא־יִשְׁמַע' אַל־דְּבָרִי אַשֵּׁר יִדְבֶּר בִּשְׁמִי אַנֹכֵי אַדְרָשׁ מֵעְמְּוֹ: ויהי גַּבְרָא דִּי לָא יִקַבֵּל לְפִתְגָּמֵי דִּי יְמַלֵּל בִּשְׁמִי מִימְרִי יִתְבַּע מִנֵּה: ב אַךּ הַנְּבִיא אֲשֶׁר יָזִיד ֹּלְדַבֵּר דָּבֶּר בִּשְׁמִי אָת אֲשֶׁר לְא־צִוּיתִיוֹ לְדַבַּּר וַאֲשֶׁר

הוא דַר תַּמַן וְיֵיתֵי בָּכַל רְעוּת נַפְשֵׁהּ לְאַתַרָא דִי יָתָרְעֵי יִי: זְ וְשֵׁרֶּת בְּשֵׁם יְהֹוֶה אֵלֹהֵיו בְּכַל־אָחֵיוֹ הַלְוֹיָם הַעָּמָרֵים שַם לְפָנֵי יְהֹוָה: וְשֵׁרֶּת בְּשֵׁם יהנה אלהיו כבל־אחיו הלולם העמדים שם לפני יָהֹוָה: וִישַׁמַשׁ בְּשָׁמַא דַּיִי אֱלַהָהּ כְּכֵל אֲחוֹהִי לַוֹאָי דְּמִשְׁמִשִׁין תַּמַן בְּצְלוֹ קַדָם יִיַ: חחלק בַּחֵלֵק יֹאכֵלוּ לְבַד מִמְבַּרֵיו עַל־הַאַבוֹת: חלק פחלק יאכלו לבד ממפריו על־האבות: חַלַק בַּחַלַק יֵיכָלוּן בַּר מִמַטַרְתַּא דְּיֵיתֵי בְשַׁבַּתַּא בְּכֵן אַתְקִינוּ אַבַהַתָא: ס מ כּי אתה בא אל־הארץ אַשרייָהֹוָה אַלֹהֵידְּ נֹתֵן לַדְּ לְאֹיתִלְמֵד לַעֲשׁוֹת בְּתְוֹעֲכָׂת הַגּּוֹיָם הָהֵם: כֵּי אַתָּה בֵּא אֶל־הָאָׁרֵץ אַשרייהוָה אַלהֵיךּ נֹתֵן לַךְּ לְאִיתִלְמֵר לַעֲשׁׁוֹת בָּתְוֹעֲבָת הַגּוֹיֵם הָהֵם: אֲרֵי אַתְּ עָלֵל לְאַרְעָא דַּיִיָּ אַלָהָךְ יָהֵב לָךְ לָא תִילַף לְמִעְבֵּד כְּטַעַוַת עַמְמַיָא הָאִנּוּן: י לְאריִפָּצֵא בָּדֹּ מֵעֲבֵיר בִּנְוֹרוּבִתְּוֹ בָּאֵשׁ קֹפֵם קַפָּמִים מִעוֹגֵן וּמְנָחֵשׁ וּמְכַשֵׁף: לְא־יִפְּצֵא בָּלְ מַעַבֵּיר בָּנְוֹ־וֹבְתַּוֹ בַּאֲשׁ קֹפֵם קַפַּמִים מִעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף: לָא יִשְׁתְּכַח בָּךְ מַצְבַר בְּרֵה יּבְרַתָּה בְּנוּרָא קָסֵם קַסְמִין מְעָנֵן וּמְנַחֵשׁ וְחָרָשׁ: אוֹתֹבֶר חָבֶר וִשֹאֵל אוֹב' וִיִדְעֹנִי וִדֹרֵשׁ אֶל־י אוֹב' הַבֶּתִים: וְחֹבֵר חָבֵר וְשֹאֵל אוֹב וְיִדְעֹנִי וְדֹרֵשׁ אֶל־הַמֵּתֵים: וְרָטִין רְטָן וְשָׁאֵל בִּדִּין וּזְכוּרוּ וְתָבַע מן מַתַּיָּא: יב כִּי־תְוֹעַבַת יְהֹוָה כָּל־עִשֵּׁה אֱלֵה וּבִגְלַל' הַתְּוֹעֲבָת הָאֵלֵה יִהֹנֶה אֵלהֵיֹך מוֹרֵישׁ אוֹתָם מִפָּגֵיך: כִּי־תְוֹעַבַת יְהֹוֶה כָּל־עְשֵׁה אֱלֵה וּבִגְלַל הַתְּוֹעֶבָת הָאֵּלֶה יִהֹוֶה אֱלֹהֵיֹדְ מוֹרִישׁ אוֹתָם מַפָּגֵיך: אֲרֵי מְרָחָק יְיָ כָּל דְיַעְבֵּד אָלֵין וּבְדִיל יוֹעֶבְתָּא הָאִלֵּין יָיָ אֲלָהָךְ מְתָרַךְּ יָתְהוֹן מִקֶּדְמָךְ: יג הַמֶּים תַּהָנֵה עָם יִהֹנָה אַלֹהֵידְ: הָמֶים תַּהְנֵה עָם יְהֹוֶה אֱלֹהֶיף: שְׁלִים הְהֵי בְּדַחַלְתָּא דַּיְיָ

חמשי דּ כָּי ו הַגּוֹיָם הָאֵּלֶה אֲשֶׁר אַתָּה יוֹרֵשׁ אוֹהָם אֶל־מִעְנִנִים וִאֶל־קֹסִמִים יִשְׁמֻעוּ וִאַהָּה

אַרְחַא וּתְתַלַּת יַת תַּחוּם אַרְעַךְ דִּי יַחְסְנְנַךְ יִיַ אַלַהַדְּ וִיהֵי לְמֶעִירוֹק תַּמֵן כַּל קְטוֹלַא: דְ וָזֵהֹ דְּבַר הרצח אשר־ינוּם שמה וחי אשר יכה את־ רַעָּהוּ בָּבַלִי־דַּעַת וְהָוּא לְא־שׁנֵא לְוֹ מַתְּמֵל שלשם: וזה דבר הַרֹצֵׁח אשר־יַנוּם שַמה וַחִי אַשׁר יַבָּה אָת־רַעָהוּ בָּבַלִי־דָּעַת וְהַוּא לְא־שׁנֵא לְוֹ מַתְּמִל שַׁלְשָׁם: וְדֵין פָּתְגַם קַטוֹלָא דְיֵעְרוֹק תַּמַן וִיִתְקַיַם דִּי יִקְטוּל יָת חַבְרֵה בְּלָא מַנְדְּעֵה וְהוּא לַא סָנֵי לֶה מָאָתְמַלֵּי וּמְדָּקְמוֹהִי: ה וַאֲשֶׁר יַבֹּא אָת־רֵעַהוּ בַיַּעַר לַחִפְּב עַצִים וְנִדְּהָה יָדְוֹ בַנַּרְיֶן לְבָרֹת הַעָּץ וְנַשֵּל הַבַּרוֵל' מְן־הַעָּץ וּמְצֵא אתרבעהו ומת הוא ינום אליאחת הערים: הָאֵלֵה וָחָי: וַאֲשֶׁר יָבֹא אָת־רֵעָהוּ בַיַּעַר לַחְמִב עצים ונדמה ידו בגרגל לכרת העץ וגשל הברגל מְן־הַעָּץ וּמָצָא אַת־רֵעֲהוּ וְמֵת הוֹא יָנָוּם אֶל־אַחַת הַעָרֵים־הָאֵלֵה וָחָי: וְדִי זֵעוּל עִם חַבְרֵהּ בְּחָרְשָׁא לָמָקֵץ אָעִין וְתָתִמָרֵג יִדֵה בְּפַרְזִלָא לְמָקַץ אַעִין וִימוּת חַבְרֵה וִימוּת אָעָא וְיַשְׁכַּח יָת חַבְרֵהּ וִימוּת :הוּא יֵעָרוֹק לַחַדַא מָן קְרְוַיָּא הָאָלֵין וְיִתְקַיַם ּוּ פּּן־יִרִדּלְ ּגֹאֵל תַּדָּם אַחֲרֵי הֶרֹצֵׁחַ כִּי יֵחַם ּ לְבָבוֹ וָהְשִׁיגוֹ כֵּי־יִרְבֵּה הַדֵּרֶךְ וְהְכֵּהוּ נָפַשׁ וְלוֹ אֵין משפט־מות בי לא שנא הוא לו מתמול שָׁלְשָׁוֹם: פָּן־יֵרֶדֹּךְ נֹאֵל הַדָּם אֲחֵרֵי הַרֹצָׁחַ כִּי יֵחָם לכבו והשיגו ביירבה הדרך והבהו נפש ולו אין מִשְפַּמ־מַּוֶת בָּי לְא שׁנֵא הָוֹא לְוֹ מִתְּמִוֹל שָׁלְשִׁוֹם: דִּילְמָא יִרְדּוֹף גָּאֵל דְּמָא בָּתַר קַטוֹלָא אַרֵי יֵחַם לְבָּה וְיַדְבָּקְנָה אֲרֵי תִסְגֵּי אָרְחָא וְיִקְטְלְנָה נְפַשׁ וְלֵה לֵית חוֹבַת דִּין דִּקְטוֹל אֲרֵי לָא סָנֵי הוּא לֵה מִתְּמֵלִי וּמִדְּקָמוֹהִי: ז עַל־בֵּן אֲנֹבִי מְצַוּךְּ לֵאמִר שַׁלְשׁ עָרֵים תַּבְדֵּיל לַדְ: עַל־בֵּן אַנֹבִי מִצְּוְדָּ לֵאמֶר שָׁלְשׁ עָרֶים תַּבְדָּיל לֶךְ: עַל בֵּן אֲנָא מָפַקּדָךְ לְמֵימָר הָּלַת קְרְוִין תַּפְרֵשׁ לָךְ: הּ וְאָבּר יַרַחִיב יִהֹוֶה אֵלהֵידְ אַת־גִּבֶלְדְּ בַּאַשֵּר נִשְבַּע לאבתיד ונתן לד אתיבליהארץ אשר דבר

ידבר בשם אלהים אחרים ומת הנביא ההוא: אַדְ הַנַּבֿיא אַשֵּׁר וַזִּיד לְרַבֵּר דְּבַר בְּשָׁמִי אַת אַשֵּׁר לא־צוּיתיוֹ לדבר וַאשר יַדבר בשם אלהים אַחָרִים וּמַת הַנַּבִיא הַהְוּא: בָּרַם נִבְיַּא דִּי יַרְשַׁע לְמַלָּלָא פִתגַּמָא בִּשָׁמִי יָת דִּי לָא פַקּדְתָּה לְמַלָּלָא וְדִי יִמַלֵּל בִּשׁוּם טַעַוַת עַמְמַיַּא וְיִתְקְטֵל נְבִיַּא הַהוּא: מא וכי תֹאמר בּלבבד איכה נדע את־ הַדַבר אַשר לאַ־דַבְּרוֹ יְהֹוָה: וְכֵי תֹאמֵר בְּלְבַבְדְּ אַיכָה גַדַע אָת־הַדַּבֶּר אֲשֶׁר לְאִ־דְבָּרוֹ יְהֹוָה: וַאַרִי תִימֵר בִּלְבַּדְ אָכָדִין נָדַע יַת פָּתַגַּמֵא דִּי לַא מֵלְלֵה יַנ: כב אֲשֵׁר יִדַבֶּר הַנָּבִיא בְּשֵׁם יְהֹוֶה וְלֹא־יַהְוֶה הדבר ולא יבא הוא הדבר אשר לאידפרו יָהֹוֶה בָּוֶרוֹן דָבָּרוֹ הַנַּבִּיא לָא תַגוּר מִמְנוּי: אֵשׁר יָדַבֶּר הַנַּבִיא בִּשֵׁם יְהוֹה וְלֹא־יֵהְיֵה הַדְּבַר וְלָא יַבֹּא הוא הַדָּבֶּר אֵשֵׁר לְא־דִבָּרוֹ יִהֹוָה בָּזָדוֹן דְּבָּרוֹ הַנָּבִיא לְאׁ תַגְוּר מִמֶּנוּ: דִּי יְמַלֵּל נְבִיָּא בִּשְׁמָא דַיְיָ וּלָא יָהֵי פִתגַּמַא וְלַא יִתְקַיַם הוּא פִתגַּמַא דִּי לָא מַלְלֵה יָיָ בִּרְשַׁע מַלְלֵה נְבִיָּא לָא תִרְחַל מִנָּה: ס א בּיינַכְרִית יְהֹוֶה אֱלֹהֵיךּ אֱת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יְהֹוֶה אַלהֹיד נֹתֵן לְדָּ אֶת־אַרְצֵם וְיִרִשְׁהָם וְוָשַׁבְתַּ בעריהם וּבְבַהֵּיהִם: בִּי־יַכִּרִית יְחֹנֵה אֵלֹהֵיךְ אֵת־ הַגוֹיִם אַשֶּׁר יִהֹנָה אֱלֹהֵיךְ נֹתֵן לְדָּ אֵת־אַרְצֶם וַיִרְשָׁהָּם וָיָשַׁבָתָּ בָעֲרֵיהֵם וּבְבֶּתֵּיהֵם: אֲרֵי יְשֵׁצֵי יְיָ אַלָהָךְ יָת עַמְמַיַּא דִּי יִיָ אֵלָהַךְ יָהֶב לַךְ יַת אַרְעַהוֹן וְתֵירָתִנּוּן וְתֵיתֵב בָּקָרְנִיהוֹן וּבְבַתֵּיהוֹן: בּ שַׁלְוֹשׁ עָרֵים תַּבָדֵּיל לַדְּ בָּתוֹדְ אַרְצִדְּ אֲשֵׁר יְהֹוָה אַלהֵידְ נֹתֵן לְדָּ לִרְשָׁתַה: שָׁלְוֹשׁ עָרֵים תַּבְּדֵּיל לֵד בּתוֹד אַרִצְּדֹּ אֲשֶׁר יְהֹנֶה אֱלֹהֶידּ נֹתַן לְדָּ לְרִשְׁתֵּה: תְּלַת קְרְוִין תַּפְרַשׁ לָךְ בְּגוֹ אַרְעָךְ דִּי יְיָ אַלָהַךְ יָהֵב לַךְ לִמִירִתַה: גַּתַבֶּין לִדְּ הַבּּרֵךְ וִשְׁלַשְׁתָּ אֵת־וּבְוּל אַרְצִדְּ אֲשֵׁר וַנְחֵילְדְּ יְהֹוֶה אַלֹהֵיךּ וָהָיָּה לָנִוּם שַׁמָּה כָּל־רֹצֵחַ: תַּכִּין לְדְּ הַבַּרֶךְ וִשְׁלַשִׁתָּ אֶת־גִּבְוּל אַרְצִדְ אֲשֵׁר יַנְחֵילְדְּ יִהֹנֶה אַלהֵיך וָהָיָה לָנִוּם שַׁמָּה כָּל־רֹצֵחַ: תִּתַקּן לָךְ

עֵינְךּ עָלֶיו וּבְעַרְתָּ דִם־הַנָּקֵי מִישְׂרָאֵל וְמִוֹב לֶךְ: לָא תְחוּס עִינֶךְ עֲלוֹהִי וּתְפַלֵּי אַשְׁדִּי דָם זַכֵּי מישראל וייטב לה: ס

מישראל וניטב לך: ס ששי יד לא תפיג' גבול רעד אשר גבלו ראשנים בָּנַחַלַתִּדְּ אֲשֶׁר תִּנְחָל בַּאָּרִץ אֲשֶׁר יְהֹנֵה אֱלֹהֵידְ נֹתֵן לְדֵּ לְרִשְׁתָה: לָא תַפִּיגֹ גְּבִוּל רֵעַדְּ אֲשֵׁר גַבלוּ ראשנים בַּנַחַלֶּתְדּ אָשֶר תִנְחֶל בַּאָרץ אָשֵר יִהֹנָה אֱלֹהֶיד נֹתֵן לְדָּ לְרִשְׁתָה: לָא תַשְׁנֵי הְחוּמָא דְחַבְרַךְּ דִּי תָחִימוּ קַדְמַאֵי בְּאַחַסַנְתַּךְ דִּי תַחָסֵן פְאַרְעָא דִּי יְיָ אֱלָהָךְּ יָהַבּ לָךְּ לְמֵירְתַהּ: ס מו לא־יקום עד אחד באיש לכל־עון ולכל־ חַפַּאת בָּכַל־חַטָא אַשר יַחַטַא עַל־פַּי וּ שָׁנֵי עַלִים אַוֹ עַל־פֵּי שָׁלשַה־עָדֵים יַקוּם דָּבַר: לָא־יַקוּם עָר אָחַר בָּאִישׁ לְכַל־עָוֹן וּלְכַל־חַפַּאת בּכָל־חַמָא אַשֵּר יַחַמָא עַל־פָּי וּ שָׁנֵי עַדִּים אַוֹ עַל־פֵּי שָׁלשָׁה־עֻרֵים יָקוּם דָּבֶר: לָא יְקוּם סָהִיד חַד בִּגְבַר לְכָל עַוָּיָן וּלְכָל חוֹבִין בְּכָל חֵט דִּי אָלָתָא עַל מֵימַר תְּרֵין סָהֲדִין אוֹ עַל מֵימַר תְּלֶתָא סְהַדִין יִתְקַיַם פּּתְגָּמָא: מוּ בִּי־יָקוּם עֲד־חָטָם בָּאֵישׁ לַעַנוֹת בָּוֹ סַרָה: כֵּייַקוּם עַד־חַמָם בָּאֵישׁ לַעַנוֹת בָּוֹ סָרֶה: אֲרֵי יִקוּם סָהִיד שָׁקַר בִּגְבָר לְאַסְהָרָא בָהּ סַטְיָא: יוּ וָעֲמְרָוּ שְׁנִי־הַאַנְשֵׁים אַשַּר־לָהֵם הָרֵיב לִפְנֵי יִהֹנָה לִפְנֵי הַכְּּהַנִּים` וָתַמְרָוּ בַּיָמֵים הָהֵם: וָעַמְרָוּ שָׁנִי־הָאַנְשַים אֲשֶׁר־לָהֶם הָרֵיב לִפְּנֵי יִהֹוֶה לְפְנֵי הַבְּהַנִים וַהַשְּׁפִּטִים אֲשֵׁר יֵהִיוּ בַּיָמֵים הָהָם: ויקומון תְּרֵין גַּבְרִין דִּי לְהוֹן דִּינָא קֵדָם יְיָ קְדָם כָהַנַיָּא וְדַיָּנַיָּא דִי יְהוֹן בִּיוֹמֵיָא הָאִנּוּן: יח וְדֵרְשְׁוֹ הַשָּׁפָר שְׁקָר הָעָר שְׁקָר עָנָה בִישַׁבּר הָעָר שֶׁקָר עָנָה באָקיו: וְדֵרְשִׁוּ הַשְּׂפִּמֵים הֵימֵב וְהִנָּה עֵד־שֶּׁקֵר הָעֵּר שֵׁקֵר עָנֶה בָאָחֵיו: וְיִתְבְּעוּן דַיָּנַיָּא יָאוּת וְהָא :סָהִיד שְׁקַר סָהַדָא שָׁקְרָא אַסְהַד בַּאֲחוֹהִי יי וַעַשִּׂיתֵם לוֹ כַּאֲשֵׁר זַמַם לַעַשִּׂוֹת לְאָחֵיוֹ וּבַעַרָתַ הָרֶע מִקּרָבֶּד: וַעֲשִׂיתֵם לוֹ בַּאֵשֵׁר זָמַם לתת לאבתיך: ואם־יַרחיב יהוה אלהיד את־ גבלד כאשר נשבע לאבתיך ונתן לד את־כלי הַאָּרץ אַשר דָּבֶּר לְתֵת לַאַבֹתִיךְ: וְאָם יַפְּתֵּי יִיַ אלהך ית תחומך כמא די קיים לאבהתך ויתן יַת כַּל אַרעַא דִּי מַלִּיל לְמִתַּן לַאַבַהַתַּדִּ: מ בַּירתשָמר אָת־בַּל־הַמָּצוֹה הַוֹּאת לעשֹתָה אֲשֶׁר אֲנֹכֶי מִצַּוּךְ הַיּוֹם לְאַהַכָּה אֵת־יִהֹוָה אֱלֹהֶיִף וְלָּלֶבֶת בִּדְרָבֶיו כָּל־הַיָּמֵים וְיָסַפְּתָּ לִּדְּ עוד שַלִשׁ עַרִּים עַל הַשָּׁלִשׁ הַאֱלֵה: כֵּי־תִשְׁמֹר אָת־כַּל־הַמִּצְוָה הַוֹּאת לִעשֹׁהָה אֵשֶׁר אַנכִי מִצְוּךְ הַיּוֹם לְאַהַבֶּה אָת־יִהֹנָה אַלֹהֵידְּ וְלַלְכֵת בְּדְרַכִיוֹ בַּל־הַיָּמֵים וְוַסַבְּהֵּ לְדָּ עוֹר שַׁלְשׁ עַרִּים עַל הַשַּׁלְשׁ הָאֱלֵה: אֲרֵי תִּטַר יָת כָּל תַּפְקֵדְתָּא הָדָא לְמֶעְבְּדַה דִּי אַנָּא מִפַּקָּדַךְ יוֹמָא דֵין לְמִרְחַם יָת יִיָ אֵלָהָךְ וּלְמָהַךְּ בָּאָרְחָן דְּתַקְּנָן קֶדָמוֹהִי כָּל יוֹמַיָּא וְתוֹסֵף לֶךְ עוֹד הָלַת קרְוִין עַל הִלַת אִלֵּין: י וְלָא וְשֶׁפֶּךְ דַם נַלָּי בַּקָרַב אַרִצִּדְ אֲשֶׁר יְהֹוֶה אַלֹהֵידְ נֹתֵן לְדָּ נַחַלָּה וְהָיָה עֲלֵידְ דַּמִים: וִלְא יִשְּׁפֵּדְ דֵּם נָלִי בַּקָרֵב אַרִצְּדְּ אֲשֶׁר יִהֹוֶה אֱלֹהֵידְ נֹתֵן לְדָּ נַחַלֶּה וָהַיֵה עַלֵיך דָּמֵים: וְלַא יִשְׁתִּפֵּךְ דָּם זַכֵּי בְּגוֹ אַרְעָךְ דִּי יִיָ אֵלָהָךְ יָהַב לָךְ אַחַסְנָא וִיהִי עַלָּךְ חוֹבַת דִּין דְּקְטוֹל: פּ אּ וְכִי־יֵהְיֵה אִישׁ שֹׁנֵא לְרֵעֶהוּ וָאָרַב לוֹ וָקָם עָלָיו וִהְכָּהוּ גַפֵּשׁ וְמֵת וְנַּם אַל־אַחַת הַעָרֵים הָאֵל: וְכִי־יָהְיֵה אִישׁ שׁנֵא לָרַעֶּהוּ וָאָרַב לוֹ וָקָם עָלָיו וְהִבֶּהוּ גַפֵּשׁ וְמֶת וְנָּם אָל־אַחַת הַעָרֵים הָאֵל: וַאֲרֵי יְהֵי גְבַר סְנֵי לְחַבְרֵה וְיִכְמַן לֵה וִיקוּם עֲלוֹהִי וְיִמְחַנֵּה נְפַשׁ וִימוּת וְיֵעָרוֹק לַחַדָא מָן קרְוַיָּא הָאָלֵין: יב וְשֵׁלְחוּ זַקנֵי עִירוֹ וַלַקַחוּ אתוֹ מִשָּׁם וַנַתְנִוּ אתוֹ בְּיֵד גֹאַל הַדָּם וָמֵת: וִשְּלְחוּ זִקְנֵי עִירוֹ וְלָקְחְוּ אֹתְוֹ מִשֶּׁם וְנָתְנָוּ אֹתוֹ בְּיַדְ וּאֵל הַדָּם וְמֵת: וִישַׁלְחוּן סָבֵי קַרְתָּה וְיִרְבְּרוּן יָתָה מִתַּמָן וְיִתְּנוּן יָתָה בְּיֵד נָאֵל דְּמָא וִימוּת: תּ לְאֹ־תְחְוֹם עֵינְדְּ עָלַיִו וּבְעַרְתָּ דַם־הַנָּבֶי מִישִּׁרָאֵל וִמְוֹב לֵדְ: לְא־תָחוֹם

עמכם להלחם לכם עם־איביכם להושיע אַתְכַם: כִּי יְהֹנָה אַלְהִיכֶּם הַהֹלֶדְ עַפַּכֵם לְהַלְּחֵם לַכַם עם־אִיבַיכַם לָהושִיע אַתְכַם: אַרִי יִיַ אַלָהַכוֹן דִּמְדַבַּר קַדְמֵיכוֹן לַאַגַּחָא לְכוֹן קּרָב עם בַּעֵלֵי דְבָבֵיכוֹן לְמִפְרַק יָתְכוֹן: הּ וְדִבְּרְוּ הַשְּׁמִרִים אַל־הַעַם לַאמֹר מִי־הַאָּישׁ אֵשֵּׁר בַּנַה בַית־חַרַשׁ וְלָא חַנַבוֹ וַלֶךְ וְיַשִּׁב לְבֵיתוֹ פַּוְיַמוּת בַּמִּלְחַמָּה וְאָישׁ אַחֶר יַחְנְכֶנוּ: וְדְבְּרוּ הַשְּׂמִרִים אֶל־הָעֵם לָאמר מִי־הָאָיש אֱשֶׁר בָּנָה בֵיִת־חַרַשׁ וְלָא חַנָבׁוֹ ילד וישב לביתו פון במלחמה ואיש אחר יַחָנְבֵנוּ: וִימֵלְלוּוְ סַרְכַיָּא קָדָם עַמַּא לְמִימֵר מֵן גַּבָרָא דִי בִנָא בֵיתָא חַדְתָּא וְלָא חַנְכֵהּ יְהַךְּ וִיתוּבּ לְבֶיתָהּ דִילְמַא יִמוּת בַּאֲגַחַא קָרַבַא וּגָבַר אַחַרָן יַחַנְכָנֵה: וּ וֹמֵי־הַאָּישׁ אֲשֵׁר נָמֵע בַּרָם וְלָא חַלְּלוֹ וַלֵדְ וַיִשְׂב לְבֵיתָוֹ פַּן־יָמוּת בַּמִּלְחַמָּה וְאֵישׁ אַחֵר יַחַלְלֵנוּ: וּמֵי־הָאִישׁ אֲשֵּׁר נָמֵע בַּרֵם וִלְא חִלְלוֹ וֵלֵדְ וְיָשִׂב לְבֵיתֵוֹ פַּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאֵישׁ אַחֵר יַחַלְּלֵגוּ: וּמָן גַּבְרָא דִּי נְצִיב כַּרְמָא וְלָא אַחֲלֵה יְהַךְּ וִיתוּב לְבֵיתֵהּ דִּילְמָא יְמוּת בַּאֲגָחָא קְרָבָא וּגְבַר אָחָרָן יְחַלְּגַה: וּוּמְי־הָאִישׁ אֲשֶׁר אַרֵשׂ אָשָׁה וִלְא לְקָהָה וֵלֵד וְיָשָׁב לְבֵיתָוֹ פַּן־יָמוּתֹ בַּמַלְחַמֶּה וָאֵישׁ אָחֶר יָקַחַנָּה: וּמִי־הַאָּישׁ אֲשֵּׁר אַרַשׁ אִשָּׁה וְלִא לְקָּהָה וֵלֵד וְיָשְׂב לְבֵיתָוֹ פֶּּן־יְמוּתֹ בַּפִּלְחָכֶּה וִאָּישׁ אַחֵר יִקּחֲנָה: וּמָן גַּבְרָא דִּי אַרַס אָתָּא וְלָא נָסְבַהּ יִהַךְ וִיתוּב לְבֵיתֵהּ דִּילְמָא יְמוּת בּאַנֶּחָא קָרֶכָא וּגִבֵּר אָחָרֶן יִסְּרַנַּה: חּ וְיַבְּפְּוּ הַשְּׂמִרִים לְדַבֵּר אֵל־הָעָם וְאַמָרוּ מֵי־הָאֵישׁ הַיַּרָא וַרָך הַלֵּבֶב וֵלֵך וְיָשְׂב לְבֵיתְוֹ וִלְאׁ יִפֵּים אֶת־לְבַב אָחָיו כִּלְבָבְוֹ: וְיָסָפְוּ הַשְּׂטִרִים ֹ לְדַבֵּר אֵל־הָעָם וְאֶמְרוּ מִי־הָאֵישׁ הַיָּרֵא וְרָךְ הַלֵּבֶב וֵלֵךְ וְיָשְׁב לְבֵיתְוֹ וֹלְא יִמֵּם אֶת־לְבַב אֶחָיו בִּלְבָבְוֹ: וְיוֹסְפוּן סְרְכַיָּא לְמַלָּלָא עִם עַמָּא וְיֵימְרוּן מָן גַּבְרָא דְדָחֵל וּתְבִיר לְבָּא יָהַךְּ וִיתוּב לְבֵיתָהּ וְלָא יִתְּבַר יָת לְבָּא דַאֲחוֹהִי פְּלְבֵּה: מּ וְהָיָה פִּכַלְת הַשְּׂטְרֵים לְדַבֵּר אֵל־הָעָם

לַעשׁוֹת לָאַחֵיו וּבַעַרהַ הַרֵע מִקּרבַּד: וְתַּעִבְּדוּן לֵה כִּמָא דִי חַשִּׁיב לְמֵעְבֵּד לַאֲחוֹהִי וּתְפַּלֵי עָבֵד דְּבִישׁ מִבֵּינֶךְ: כ וְהַנְּשְׁאָרֵים וְשְׁמְעָוּ וְיָרֵאוּ וְלְאֹ־ יֹלָפוּ לעשׁוֹת עוֹד כַּדַבֵר הַרֵע הַוֹּה בִּקְרבֵּדְ: וְהַנִּשִׁאָרֵים יִשְׁמִעֲוּ וְיִרֶאוּ וְלְא־יֹסְפוּ לַעֲשׁוֹת עוֹר בּרבר הַרַע הַוֹּה בִּקְרבֵּך: וּרִיִשְׁתָּאֲרוּן יִשְׁמְעוּן וִיִרחַלוּן וַלָא יוֹסִפוּן לְמֵעְבֵּר עוֹד כְּפִתְגַּמַא בִישָׁא הָדֵין בֵּינֶךְ: כֹא וְלְא תַחְוֹם עֵינֶךְ נֵפֶשׁ בְּנָפֵשׁ עַין בּעָיוֹ שֵׁן בִּשֶׁן יַד בִּיַד רָגַל בַּרָגַל: וַלְא תַחָוֹם עינד נפש בּנפש עין בּעין שו בשון יד ביד בגל בְּרֶגֶל: וְלָא תְחוּס עֵינָךְּ נַפְשָׁא חֲלַף נַפְשָׁא עֵינָא חַלָּף עֵינַא שָׁנַּא חַלָּף שְׁנַּא יִדַא חַלָּף יִדֵא רַגְּלַא חַלַף רַגְלַא: ס א כּי־תֵצָא לְמִלְחַמְה עַל־אָיבֹּך וָרַאִּיתַ סִוּס וַרֶּכֶב עָם רַב מִמְּדְּ לְא תִירָא מֶהֶם בּייִתֹנָה אֵלֹהֶידּ עַבָּּוּד הַפַּעַלְדָּ מֵאֶרֶץ מִצְרֵים: בִּי־תֵצֵּא לַפִּלְחָמָּה עַל־אִיְבֶׁדְּ וְרָאִיתְ סְוּם וָלֶבֶב עַם רַב מִפִּוֹדׁ לָא תִירָא מֵהָם בְּי־יִהֹוֶה אֵלֹהֵידּ עָפָּׁדְ הַמַּעַלְדָּ מֵאָרֵץ מִצְרֵיִם: אֲרֵי תִפּּוֹק לַאֲגָחָא קָרָבָא עַל בַּעֲלֵי דְבָבָךְ וְתֶחֶזֵי סוּסָוָן וּרְתִכִּין עַם סַגִּי מִנְּך לָא תַּדְחַל מִנָּהוֹן אֲרֵי יִיָ אֱלָהָךְ מֵימְרֵהּ בְּסַעְדְּךְ דְאַסְּקָךְ מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם: בּ וְהָיֶּה בְּקָרְבְּבֶם אֶל־ הַמָּלְחָמָה וְנָגֵשׁ הַכֹּהֵן וְדְבֵּר אֵל־הָעָם: וְהָיָה פָּקָרָבְכֶם אֶל־הַפִּּלְחָמֶה וְנִגַּשׁ הַכֹּהֵן וְדְבֶּר אֶל־ הָעֶם: וִיהֵי כְּמִקְרָבְכוֹן לַאֲגָחָא קְרָבָא וְיִתְקְרִיב פַהַנָא וִימַלֵּל עם עַמָּא: גּוָאָמַר אֲלֵהֶם שָׁמַע יִשְׂרָצֵׁל אַהֶּם קָרֵבִים הַיָּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל־ אָיִבִיכֶם אַל־יֵרַךְּ לְבַבְּבֶׁם אַל־תִּירִאָוּ וְאַל־תַּחִפְּוָוּ וָאַל־תַּעַרִצִּוּ מִפָּנִיהֶם: וְאָמֵר אֲלֵהֶם שְׁמֵע יִשְּׂרָאֵל אַהֶּם קַרֶבֶים הַיָּוֹם לַמִּלְחָמֶה עַל־אִיבִיכֶם אַל־זֵרֶך לְבַבְכֶּם אַל־תִירְאָוּ וְאַל־תַּחָפְּוָוּ וְאַל־תַעַרְצְוּ מָפָּנֵיהֶם: וְיֵימֵר לְהוֹן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתּוּן קְרִיבִין יוֹמָא דֵין לַאֲגָחָא קְרָבָא עַל בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן לָא יְזוּעַ לִבְּכוֹן לָא תִדְחֲלוּן וְלָא תִתְבַּהַתוּן וְלָא תַּתָּבְרוּן מִקְּדָמֵיהוֹן: רַבָּי יְהֹוֶה אֱלְהֵיכֶּם הַהֹּלֵךְ

עַמְמַיָּא הָאָלֵין אָנּוּן: מוֹ רַׁק מֵעָרֵי הַעַפּים האֹלה אַשֶּר יְהֹוֶה אֱלֹהֶיף נֹתֵן לְדְּ נַחַלָּה לֹא תְחַיֵּה בַּל־נִשַּׁמַה: נַק מַעָרֵי הַעָמִים הַאֶּלֶה אֲשֵׁר יְהוָה אַלהֹיד נֹתוֹ לְדְּ נַחַלָּה לְא תְחַיָה כָּל־נַשְׁמֵה: לְחוֹד מָקרְנִי עַמְמַיַּא הָאָלִין דִּי יִיָ אֵלָהַךְּ יָהָב לַךְּ אַחַסַנָא לַא תִקַיַם כַּל נִשְׁמַתַא: יי כִּי־הַחַרַם תחרימם החתי והאמרי הפנעני והפּרוֹי החני וָהַיִבוּסֵי בַּאַשֵׁר צִוּּךְ יִהֹוֶה אֵלֹהֵיךְ: כִּי־הַחַבֵּם תַּחַרישָׁם הַחַתִּי וְהָאֵמֹרִי הַכְּנַעַנִי וְהַפְּּרוֹיִי הַחְוַי וָהַיבוּםִי כַּאַשֵּר צָוּדְּ יָהֹוָה אֱלֹהֵידְ: אַרִי גַּפְּרָא תָגַמְרנוּן חִתָּאֵי וָאֲמֹרָאֵי כְּנַעַנָאֵי וּפְרַזָּאִי חִוָּאֵי וִיבוּסָאֵי כְּמָא דִי פַּקְּדָךְ יִיָ אֱלָהָךְ: יח לְבַּ**עַן אֲשֵׁר** לא־יִלְמִּדָּוּ אֵתְכֵם לַעֲשׁוֹת כִּכֹל הְוֹעֲבֹתָם אֲשֵׁר עשו לאלהיהם וחמאתם ליהוה אלהיכם: לְמַעַן אֲשֶׁר לְא־יִלַמִּדְוּ אֶתְכֶם לַעֲשׁוֹת כְּכֹל' תְּוֹעֲבֹתָם אֲשֵׁר עֲשִׁוּ לֵאלְהֵיהֵם וַחַטָּאתֵם לֵיחֹנָה אַלְהֵיכֵם: בְּדִיל דִּי לָא יַלְפוּן יָתְכוּן לְמֶעְבֵּד כְּכָל תִּוֹעֲבָתִהוֹן דִּי עֲבָדוּ לְטַעֲוַתְהוֹן וּתְחוֹבוּן קָדָם יִיָּ אַלָהַכוֹן: ס יש בֶּי־תַצוּר אֵל־עִיר נִמִים רַבִּים לָהַלָּחֵם עַלֵיהַ לְתַפָּשָּׁהּ לְאֹיתַשָּׁחֵית אֵתיעַצָּהֹ לְנַדְּהַ עַלֵיוֹ נַּרָזֹּן כִּי מִמֵנוּ תֹאבֶל וְאֹתְוֹ לְא תַּבְרָת כֵּי הָאָדָם עֵץ הַשְּׂבֶּה לָבָא מִפְּנֵיךְּ בַּפַּצְוֹר: בֵּי־תָצִוּר אֱל־עִיר יָמִים רַבִּים לְהַלְּחֵם עָלֵיהָ לִתָפִּשָּׁה לְא־תַשָּׁחֵית אַת־עֵצָהּ לִנְדְּחַ עָלָיוֹ גַרוֹּן בַּי מִמֵּנוּ תֹאבֶל וְאֹתְוֹ לְא תַכְרָת בֵּי הָאָדָם עָץ הַשָּׂבֶּה לָבָא מִפָּנֵיְדְּ בַּמָּצְוֹר: אֲבֵי תְצוּר לְקַרְתָּא יוֹמִין סַגִּיאִין לַאֲנֶחָא עֲלַה לְמִכְבְּשַׁה לָא תְחַבֵּל יָת אִילְנַהּ לַאֲרָמָא עֲלוֹהִי גַּרְזְנָא אֲרֵי מִנָּה הַיכוּל וְיָתָהּ לָא תְקוּץ אֲרֵי לָא כַאֲנָשָׁא אִילַן ַחַקְלָא לְמֵעַל מִקָּדָמָך בִּצְיָרָא: כ רִַّק עֵץ אֲשֶׁר־ הַבַּע בֵּי לאַ־עֶץ מַאַכָּל הוֹא אֹתְוֹ תַשְּׁחֵית וְכָרֶתָּ וּבָנֵיתָ מָצׁוֹר עַל־הָעִיר אֲשֶׁר־הִוא עשָׁה עָמָּךָ מִלְחָמָה עַר רִדְתָּה: רַיק עֵץ אֲשֶׁריתַבַע בְּי לאיעץ מַאַכָּל הוא אֹתוֹ תַשְּׁחֵית וְכָרֶתַּ וּבָנֵיתָ

הַשְּׂמָרֵים לְרַבֵּר אֵל־הָעָם וּפַקְרֵוּ שָׂרֵי צְּכָאוֹת בָרֹאשׁ הָעָם: וְיהֵי כַּד יִשְׁצוּן סַרְכַיָּא לְמַלָּלָא עִם עַמַא וִימַנּוּן רַבַּנֵי חֵילַא בְּרֵישׁ עַמַא: ס שביעי בי־תַקָרַב אָל־עִיר לְהַלְּחֵם עַלֵיהַ וְקַרָאתַ אַליה לְשַׁלוֹם: כַּי־תַקָּרַב אַל־עִיר לְהַלָּחַם עַלֵיה וְקָרֶאתָ אֵלֶיהָ לְשָׁלְוֹם: אֲרֵי תִקְרֵב לְקַרְתָּא לַאַגָּחָא (קַרָבָא) צַלַה וְתִקְרֵי לַהּ מִלִּין דִּשְׁלָם: א וָהָיָה אָם־שַׁלְוֹם הַעַנְדְּ וּפֶּתְחָה לֵדְ וְהָיָה בָּל־הָעָם הַנִּמִצָּא־בָּה וָהִיוּ לְדֵּ לָמֵם וַעַבְרוּד: וָהָיָה אָם־שָׁלְוֹם הַעַנְךּ וּפֶּתְהָה לֶךְ וְהַיָּה כָּל־הָעָם הַנְמָצֵא־בָּה יָהְיוּ לְדֵּ לְמֵם וַעַבְרוּדְ: וִיהֵי אִם שׁלַם תַּצַנְנַךְ וְתִפְתַּח לָךְ וִיהֵי כָל צַמָּא דְיִשְׁתְּכַח בַּה יָהוֹן לַךְּ מַסְּקֵי מִסִּין וְיִפְּלְחֻנַּךְ: יב וְאָם־לְא תַשָּׁלִים עַבָּּדְ וָעֲשִּׁתֵה עַבִּּדְ כִּלְחָמָה וְצַרְתַּ עַלֵיה: וִאָם־לָא תַשָּלִים עַפַּּוּ וַעַשְּׁתַה עַפִּוּ מִלְחָמֶה וַצַּרְהָּ עָלֵיהָ: וְאִם לָא תַשְׁלֵם עִמֶּךְ וְתַעְבֵּד עִמָּךְ קְרָב וּתְצוּר עֲלַה: יג וּנְתַנָה יְהֹוֶה אַלהֵיךּ בִּיָהֵדְּ וְהִבִּיתֵ אֵת־בָּל־זִכוּרָה לְפִי־חֵרֵב: וּנָתָנֶה יָהֹוֶה אֱלֹהֵיך בִּיָדֵך וְהִבִּית אֱת־בָּל־זִכוּרָה לְפִּי־חֶרֵב: וְיִמְסְרַנַּהּ יְיָ אֱלְהָךְ בִּידָדְ וְתִמְחֵי יָת כָּל דְּכוּרֵה לְפָּתְגַּם דְּחָרֶב: יד רַק הַנְּשִּׁים וְהַשַּׁרְ וָהַבָּהַמָּה וִכֹל אֲשָׁר יָהָיֵה בַעֵיר כַּל־שָׁלְלַה תַּבְוֹ לֶדְ וִאֶּכַלְתָּ אֵת־שָׁלֵל אִיבֹּידְ אֵשֵׁר נָתַן יְהֹוֶה אֱלֹהֶידּ לֶד: רַק בַּנִּשִּׁים וְהַפַּּף וְהַבְּהַטְּה וְכֹל אֲשֶׁר יָהִיֶה בָעֵיר כָּל־שָּלֶלֶה הָבִוֹ לֶךְ וִאֶבַלְהָּ אֵת־שָּלֵל אִיְבֶּיד אֲשֶׁר נָתַן יְהֹוֶה אֱלֹהֶידְּ לֶדְ: לְחוֹד נְשַׁיָּא וְטַפְּלָא וּבְעִירָא וְכֹל דִּי יְהֵי בְקַרְתָּא כָּל עֲדָאַה הַבוֹז לָךְ וְתֵיכוּל יָת עֲדָאָה דְסָנְאָךְ דִּי יְהַב יְיָ אֶלָהָדְּ לָדְּ: מּ בָּן תַּעֲשֶׂהֹ לִכְל־הֶעֲלִים הַרְחֹקֹת מִמְּךָּ מִאָר אַשֵּׁר לֹא־מֵעָרִי הַגּוֹיָם־הָאֵלֵּה הַנָּה: בָּן תַּעֲשֶׂה לְבָל־הָעֲלִים הַרְחֹקֹת מִמְּדָּ מְאָד אֲשֶׁר לאימַעָרֵי הַגּוֹיַם־הָאֱלֵה הַנָּה: כֵּן תַּעְבֵּד לְכָל קרְוַיָּא דִּי רְחִיקִין מִנָּדְ לַחַדָא דִּי לָא מִקּרְוֵי

וּפַקְרוּ שַׂרֵי צָבַאוֹת בָּרֹאשׁ הַעָם: וְהַיֵה כְּכַלְּת

עַב מְלְחָמָה עָב מָלְחָמָה עָשׁ עִשָּׁה עָבּוּר עַל־הַעָיר אַשר־הָוא עשַׁה עָבּוּ רִדְתָּה: לְחוֹד אִילָן דְתַדַע אֲרֵי לָא אִילַן דְּמַאֲכֶל הוא יָתָה תְּחַבֵּל וּתְקוּץ וְתִּבְנֵי כַרְקוֹמִין עַל קַרְתָּא פּ : הִיא עַבְדַא עִמַּךְ קָרַבַא עַד דְּתָכְבָּשֵׁה א בּי־יִפָּצֵא חַלָּל בַּאַדָּמָה אֲשֵׁר יְהֹוָה אֵלהִידְ נֹתֵן לְדְּ לְרִשְּׁתָּה נֹפֵּל בַּשָּׁבֵה לְא נוֹבֵע מֵי הָבָּהוּ: בִּי־יִפְּצֵא חָלָל בַּאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהֹוָה אֵלהֵיך נֹתֵן לְדְּ לִרִשְׁתָּה נֹפֵל בַּשְּׁבֶה לְא נוֹדֵע מֵי הַבְּהוּ: אָרֵי יִשְׁתְּכַח קְטִילָא בְּאַרְעָא דִּי יִיָ אֶלְהָךְ יָהֵב לְךְ לְמִירְתַהּ רָמֵי בְּחַקְלָא לָא אִתְיָדַע מַן קָטְלֵה: ב וַיַצְאָוּ זְקַנֵיְדְּ וִשְׂפָמֵיִדְ וּמָדְדוּ אֵל־הַעַרִים אַשֵּׁר סביבת הַחַלֵּל: וַיַצְאָוּ זְקַנֵיךְ וִשְׂפְּמֵיךְ וּמַדְדוּוֹ אַל־הֵעַרִים אַשֵּר סִבִיכִת הַחָלֵל: וְיִפְּקוּן סָבִיךְ ּוְדַיָּנֶיךְ וְיִמְשְׁחוּן לְקְרְוַיָּא דִּי סַחֲרָנוּת קְטִילָא: גּ וָהַיָה הַעִּיר הַקּרֹבָה אַל־הַחַלֵל וְלַקַחוּ זְקַנֵי הָּעָיר הַהְוֹא עָגִלַת בָּקָר אֵשֵׁר לְא־עָבַּר בָּה אַשֵּר לא־מַשָּׁכֶה בּּעָל: וְהָיֵה הָעִּיר הַקּּרֹבֶה אֶל־הֶחְלֶל וְלָקְחוֹ זִקְנֵי הָעִיר הַהִּוֹא עֵנְלַת בָּקָׁר אַשֶּר לְאִ־עָבַּד בָּה אֲשֶׁר לֹא־מֶשְׁכָה בְּעָל: וּתְהֵי קַרְתָּא דָּקָרִיבָא לָקְטִילָא וְיִדְבְּרוּן סָבֵי קַרְתָּא הַהִיא עֶגְלַת תּוֹרֵי דִּי לָא אָתְפְּלַח בַּה דִּי לָא נְגִידַת בְּנִיר: - וְהוֹרָדוּ זִקְנֵי הָעָיר הַהַוֹא אֶת־הֶעֶגְלָה אֶל־נַחַל אֵיתָן אֲשֶׁר לֹא־וֵעָבֵד בָּוֹ וְלָא וּזְּרֵעַ ּוְעָרְפּוּ־שָׁם אֶת־הָעֶנְלֶה בַּנְּחַל: וְהוֹרְדוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהַוא אֶת־הָעֶגְלָה אֶל־נַחַל אֵיתָן אֲשֶׁר לֹא־יֵעֲבֶר בּוֹ וְלָא יוָרֵעַ וְעָרְפּוּ־שָׁם אֶת־הָעָנְלָה בַּנְּחַל: וְיֶחֶתוּן סָבֵי קַרְתָּא הַהִיא יָת עֲגַלְתָּא לְנַחֲלָא בַיָּר דִי לָא אִתְפָּלַח בָּהּ וְלָא יִזְדְרַע וְיִנְקְפוּן תַּמְן יָת צַגַלְתָּא בְּנַחֲלָא: הּ וְנִגִּשְׁוּ הַבְּהַנִים בְּנֵי לֵוִי בִּי בָׁם

בְּחֵר יְהֹנֶה אֱלֹהֶיך לְשְׁרְתֹּוֹ וּלְבָרֶך בְּשֵׁם יְהֹנֶה וְעַל־פִּיתָם יִהְנֶה בְּלַרְנִיב וְכָל־נְגַעֵי וְנִגְּשִׁוּ וְעַל־פִּיתָם יִהְנֶה בָּלְּרָיב וְכָל־נְגַעִי וְנִגְּשִׁוּ וּלְבָרֶך בְּשֵׁם יְהֹנֶה וְעַל־פִּיתָם יִהְנֶה בֶּלְּרָיב וְכָל־נְגַעִי וְנִגְּשִׁוּ וּלְבָרֶכְּא בִּשְׁמָא דִיִּי וְעַל־פִּיתָם יִהְנֶה בָּלְּרָרִי וְכָל מִכְתַּשׁ סְגִירוּ: וּ וְכִל מִיְבְתָּה וֹלְבָרָכָא בִּשְׁמָא דִיִּי וְעַל מִיְבְתָּה וֹלְבָרָכָא בִּשְׁמָא דִיִּי וְעַל מִיְבְתָּה וֹלְבָרְכָא בִּשְׁמָא דִיִּי וְעַל מִיְבְתָּה הָעְרוּפְּה בַנְּחַל: וְכֹל וְקְנֵי הָבְיִם אֶל־הָעֶגְלָה הָעְרוּפְה בַנְּחַל: וְכֹל וְבְּלְ יִרְחֲצוֹּ אֶת־יְדִיהָם עַל־הָעֶנְלָה הָעֵרוּפְה בַנְּחַל: וְכֹל וְכְּל וְבְּלְתָּא הַהִּיא עַל־הָעֶגְלָה הְעֵירוּפְה בַנְּחַל: וְכֹל וְבִּל וְבְּלְתָּא הַהִּיא עַל־הְעָגְלָה הְעֵירִנְם בְּנָחַל: וְכֹל סְבֵי קּרְתָּא הַהִּיא עַל וְבָלְתָּא יִסְחוּן יָת יְדִיהוּוֹן עַל עֲגַלְתָּא הַהִיא דִּיְיִבְין לְקְטִילָּא יַסְחוּן יָת יְדִיהוּוֹן עַל עַגַּלְתָּא יִהְיחִל לְקְטִילָּא יַסְחוּן יָת יְדִיהוּוֹן עַל עַגַּלְתָּה בְּנָחַלְּיִה בְּנָחִלּי, בְּחִלּים בְּנְחַל: וְכֹל עַבִּים בְּנְחָל: בְּנְחָלְיִילְ בְּיִבְיִין לְקְטִילָּא יַסְחוּן יָת יְדִיהוּוֹן עַל עַבְּלְתָּא בִּיִילָּא יִיִים לְנְמִילָּא יִבְּחוּל יִת יְדִיהוּוֹן עַל עַבְּלְתָּא בִּיִילָּא בִּיִילָּא יִיִים בְּנְבְּיִילָּא יִיִם בְּנִבְיוֹן לִית יְדִיהוּוֹן בְּלִילְא יִבְיוּילִיילָ בִיים בְּנְבְילִילְיילָּא יִיִּים בְּנִבְיוּם בְּבְּיוּלְא יִבְייִים בְּבְּיבְיוֹילְייִילָּא יִיִּיִים בְּיִבְיוּילִיילָ בְּיִבְּיִילָּא יִיִים בְּיִבְּיִילָּיִילָּא יִבְיּיִילָּיילָּיוּ בְּיִבְּיִילְיִים בְּבְּיִבְּיִילְיִילְיִים בְּיִבְיִים בְּיִּילָּיִילָּא יִבְיּיִבְּיִים בְּיִבְּיִילְיוּיִילְייִים בְּיִילְיִים בְּיִּילְייִילָּיִילְיִים בְּיִילְיִים בְּנִבְיוּיִבְיוּים בְּיִּילְייִים בְּיִים בְּיִבְיִילְיוּיִילְייִים בְּיִבְּיִיּיִילְייִים בְּיִילְייִים בְּיִיּיִים בְּיִבְּיִילְיִים בְיּיוּוּיִים בְּיִּבְּיִיים בְּיִיּיִים בְּיִּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִייִים בְּיִים בְּיִים בְּיִיבְייִים בְּיִיּיִים בְּיִיבְיוֹים בְּבְּבְּיִים בְּיִיּבְייִים בְּיִּים בְיִיּבְיִיּיִים בְּ

מפטיר ז וְעָנְוּ וְאָמָרָוּ יָדֵינוּ לָא כתיב שפכה קרי שָׁפְכוּוֹ אַמְרָוּ וְאָמָרָוּ מָאַה וְעֵינֵינוּ לְא רָאִוּ: וְעַנְוּ וְאֶמְרָוּ יָבִינוּ לָא שֶׁפְּכוּ אֶת־הַדֶּם הַּיֶּה וְעֵינֵינוּ לָא רָאְוּ: וִיתִיבוּן וְיֵימְרוּן יְדָנָא לָא אַשְׁדּוֹ יָת דְּמָא הָדֵין רָעִינָנָא לָא חַזָאָה: הַכַּפֵּר בְּעָמִּדְּ יִשִּׂרָאֵל אֲשֶׁר־ פָּדִיתָ יִהֹנָה וָאַל־תִּתֵן דֶם נָלִי בָּקֶרֶב עַפִּדְּ יִשִּׂרָאֵל וִנִּכַּפֵּר לְהֶם הַדָּם: כַּפֵּר לְעַמְּדּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־פָּרִיתָ יְהֹוֶה וְאַל־תִּתֵּן דֶם נָלִי בְּקֶרֶב עַמְּדְּ יִשְׂרָאֵל וְנִכַּבֵּר לְהֶם הַדֶּם: כְּהֲנַיָּא זֵימְרוּן כַּפַּר לְעַפָּךְ יִשְׂרָאֵל דִּי פְרַקְתָּא יְיָ וְלָא תִתֵּן חוֹבַת דַּם זַכַּי בְּגוֹ עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל וְיִתְכַּפַּר לְהוֹן עַל דְּמָא: מ וָאַהָּה תִּבַעֶר הַדֵּם הַנָּקִי מִקּרבֶּדְּ בִּירַתְעַשֶּה הַיָּשֶר בָּעֵינֵי יִהֹוֶה: וְאַהָּה תְּבַעֵר הַדֵּם הַנָּקִי מִקּרְבֶּדְ בִּי־תַעֲשֶׂה הַיְּשֶׁר בְּעֵינֵי יְהֹוֶה: וְאַהְ הְפַּלֵי יָי: אַשְׁדִּי דַם זַכַּי מִבֵּינָךְ אֲרֵי תַעְבֵּד דְּכָשָׁר קֶדָם יְיָ: ם ם ב"ז פסוקים, סלו"א סימן.

הפטרה לפרשת שופטים בישעיה פרק נא־נב

נא בּ זְגֹכֵי אֲנֹכֵי אֲנֹכֵי הָוּא מְנַחֶת הַמֵּצִיק: דְּמִרְאיּ מֵאֲנְוֹשׁ יָמִוּת וּמִבֶּּן־אָרֶם חָצִיר וּנְתְן: הּ וַתִּשְׁבַּח יְהֹוֶה עִשָּׁךּ נוֹמֶה שְׁמַיִּם וְיֹמֵר אָּרֶץ וַתְּפַּחֵׁר תְּמִיר בְּלִיהַוּם מִפְּנֵי חֲמַת הַמֵּצִיק בּאֲשֶׁר בּוֹגֵן לְהַשְּׁחֵית וְאַיֶּה חֲמַת הַמֵּצִיק: דְּמִרְי מַהְּבָּה יְהִנְּתְוֹ הַמְּחָת וְלְא ָיַחְסָר לַחְמְוֹ: מּוּ וְאָנֹכִי יְהֹנֶה אֶלֹהֶׁיף רֹגַע הַיָּם וַיֶּהֶטְוּ גַּלְּיֵו יְהֹנֶה צְבָאוֹת שְׁמְוֹ: מּוּ וָאָשֵׂם דְּבָרי בְּפִּיד וּבְצֵל יָדֶי בִּפִּיתֵידְּ לִנְטְעַ שָּׁמַיִם וְלִיסָד אָּבֶץ וְלֵאמָר לְצִיָּוֹן עַמִּי־אֶתָּה: - הַתְעוֹרְרֵי הַתְעוֹרְרִי קוֹּמִי יְרָוֹשְׁלֵם אֲשֶׁר שָׁתֶית מִיַּד יְהֹוֶה אֶת־כְּוֹם חֲמָתְוֹ אֶת־קַבַּעַת כְּוֹם הַתַּרְעֵלְה שָׁתָית מָצִית: הּ אֵין־מְנַהֵל לָּהּ מִבָּל־בָּנִים יָלֶדָה וְאֵין מַחֲזִיל בְּיָרָה מִבָּל־בָּנִים נִּהֵּלְה: יש שׁתַּיִם הַנָּה קֹרִאֹתִיך מִי יָנְוּר לֶךְ חַשְּׁר וִהַשַּבֶר וִהָרָעָב וִהַחֲרֵב מִי אַנַחַמֵּך: כּבָּנִיך עָלְפְוּ שַׁבְבָּוּ בִּרְאשׁ כָּלֹ־חוּצוֹת כִּתְוֹא מִבְמָר הַמְלֵאֵים חַמַּת־יִהוָה גַּעַרַת אַלהַיִדְ: כּא לָבֵן שִׁמְעִי־גַא וֹאת עַנִיָּה וּשָׁכָרֵת וִלְּא מִיֵּין: כּב כְּה־אָבֵּר אֲדֹנֵיך יְהֹוָה וֵאלֹהַיִךְ יָרֶיב עַפֹּו הָנֵה לָקַחִתִּי מִיְּדֵךְ אָת־בָּוֹם הַתַּרְעֵלֶהָ אֶת־קֻבַּּעַת בָּוֹם חֲטָתִּי לְא־תוֹםִיפִּי לִשְׁתּוֹתָהּ עְוֹד: כג וְשַׂמְתִּיקֹ בְּיַד־מוֹגַיִּךְ אַשֵּר־אָמָרוּ לְנַפָּשֵׁךְ שָׁחֵי וִנָעַבָּרָה וַתָּשִּׁימִי כָאָרֵץ גַּוֹדְ וְכַחְוּץ לַעְבָרֵים: בו אַ עוּרֵי עוּרֵי לְבְשֵׁי עָזֵּךְ צִיְּלֹן לְבְשֵׁי וּ בִּגְבֵי תִפְאַרְהֵּדְ יְרוּשְׁלַבִּלֹ עֵיר הַלֶּבֶשׁ כֵּי לְא יוֹמֵיף נָבֹא־בֶּךְ עָוֹר עָרֵל וְטָמֵא: ב הִתְנַעַרִי מֵעָפֶּר קוּמִי שְׁבֶּי וְרִוּשָׁלֻיִם הִתְפַּתְּחִי מְוֹסְרֵי צַוָּאבֹדְ שְׁבִיָּה בּת־צִיּוֹן: ג בִי־כֹּה אָמַר יְהֹנָה חָנָּם נִמְבַּרְתָּם וְלָא בְבֶּטֶף תִּנָּאֵלוּ: - בִּי כָה אָמַר אֲדֹנֵן יֶהוֹּה מִצְרֵיִם ָרַר־עַמִּי בָרָאשׁנָה לָגַוּר שֶׁם וְאַשְׁוּר בְּאֶפֶם עֲשָׁקוֹ: הּ וְעַהָּה מַה־לִּי־פֹּה נְאָם־יְהֹוָה בְּי־לֻקָּח עַפֶּי חָנֶָם מְשָׁלָיו יָהֵילִּילוּ נָאָם־יִהֹנָה וְתָמֵיד בָּל־הַיַּוֹם שָׁמֵי מִנֹאֱץ: וּ לָבֵן וֵדַע עַפִּי שָׁמֵי לְבֵן בּיִּוֹם הַהֹּוֹּא בִּי־אַנִי־הָוֹּא הַמְרַבֵּר הָנֵנִי: יְ מַה־נָּאוֹוּ עַל־הַהַרִים רַגְלֵי מְבַשַּׁר מַשְּמֵיעַ שַׁלְוֹם ַמְבַשֵּׂר מְוֹב מַשְׁמֵיעַ יְשׁוּעֲה אֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהֵיך: הּקוֹל צֹפַיִךְ נָשְׂאוּ קוֹל יַחְדָּו יְרַנָּגוּ בִּי עַין בְּעַין יִרְאוּ בְּשִׁוּב יְהֹוָה צִיּוֹן: מּפִּצְחָוּ רַנְּנוּ יַחְבָּוֹ חָרְבֻוֹת יְרוּשָׁלֻיִם בִּיינחַם יְהֹוָה עַפֿוֹ גָאַל יְרוּשָׁלָיִם: יִחָשַּׂף יְהֹנָה אֶת־זְרָוֹעַ קָרְשׁׁוֹ לְעֵינֵי כָּל־הַגּוֹיֶם וְרָאוּ כָּל־אַפְּםִי־אָּׁרֶץ אֵת יִשוּעַת אֱלֹהֵינוּ: א סָוּרוּ סוּרוּ צִאָּוּ כִוֹשָּׁם טָבֵא אַל־תִנָּעוּ צִאָּוּ מִתוֹכָּה הַבָּרוּ נְשִׂאֵי כְּלֵי יְהֹוֶה: יב בֵּי לָא בִחִפָּווֹן תַצֵּאוּ וּבִמְנוּסָה לָא תַלֵכָוּן בִּי־הֹלֵך לִפְנִיכֶם יִהֹוָה וּמְאַפִּפְכֶם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

> לזכות אנשי החסד הדגולים הרה"ח ר' **אברהם משה דייטש** והרה"ח ר' **גבריאל גופין** שיחיו ולע"נ האחים הרה"ח ר' **זלמן יודא** ור' **יוסף יצחק**, בני הרה"ח ר' **שלום ישעי'** ע"ה **דייטש**